

Щебликіна З.В.

*ст. викладач кафедри економіки, управління та адміністрування
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Україна*

Шаясюк І.А.

*студентка 2 курсу спеціальності «Менеджмент»
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Україна*

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Фінансовий менеджмент є системою раціонального та ефективного використання капіталу, механізму управління рухом фінансових ресурсів. Від того, наскільки ефективно менеджери підприємства управлятимуть рухом фінансових ресурсів та відносин, що виникають у результаті такого руху, залежить майбутнє підприємства. Некваліфіковані фінансові рішення можуть призвести до скорочення обсягів виробничо-господарської діяльності, а то й до повного краху підприємства.

Виважені рішення, які ґрунтуються на всебічному аналізі зовнішніх і внутрішніх чинників, які визначають фінансово-господарську діяльність підприємства, забезпечать його стабільне економічне зростання та стійкий інтерес до нього інвесторів.

У цілому, система управління фінансами підприємства, розроблена кваліфікованими фінансовими менеджерами, яка відображує сучасні погляди на управління корпоративними фінансами, використовує результати фінансового аналізу і включає складання та реалізацію стратегічних та операційних планів, виступає основною передумовою ефективною фінансово-господарської діяльності й економічного зростання підприємства.

Система управління фінансами підприємства включає прийняття фінансових рішень щодо управління фінансовими ресурсами підприємства а також фінансовими відносинами, які виникають у процесі руху фінансових ресурсів. Діяльність фінансового менеджера, який приймає ці рішення, концентрується на вирішенні питань, пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів, тобто з кругообігом капіталу на підприємстві. Вона охоплює всі види діяльності підприємства — операційну, фінансову та інвестиційну.

У процесі формування фінансових ресурсів і фінансової діяльності менеджер приймає рішення щодо структури та обсягу власних коштів підприємства, використання для їх збільшення зовнішніх та внутрішніх джерел, залучення позикового капіталу й створення оптимальної його структури. При цьому він проводить оцінку обсягу, строку, вартості фінансування, методів мобілізації ресурсів, а також ризиків, які супроводжують процес формування капіталу.

Фінансовий менеджер обґрунтовує використання для здійснення інвестицій конкретних джерел фінансування, оцінює доцільність вкладення коштів у той чи інший інвестиційний проект, а також використовує вільні фінансові ресурси для формування портфеля цінних паперів з метою отримання додаткового прибутку та для підтримання ліквідності підприємства на належному рівні [3, с. 236].

У процесі управління операційною діяльністю, яка забезпечує основну частину прибутку підприємства, фінансовий менеджер в основному вирішує тактичні завдання, оскільки управління товарними запасами, дебіторською заборгованістю чи грошовими коштами потребують вирішення низки питань у межах одного операційного циклу.

Управління податками або процесами формування та розподілу прибутку пов'язані з вирішенням як тактичних, так і стратегічних завдань. Зокрема, створення ефективного механізму розподілу прибутку і відповідної йому дивідендної політики є одним із найважливіших стратегічних завдань фінансового менеджера, оскільки наслідки ефективною (чи неефективною) дивідендною політики мають величезний вплив на подальший розвиток підприємства [2, с. 204].

Для суб'єктів підприємницької діяльності, тобто для переважної більшості підприємств, які функціонують в умовах ринку, метою створення є отримання прибутку, а мета фінансового менеджменту формується залежно від основних стратегічних цілей підприємства і основних економічних теорій, які існують на цей час і визначають мету та завдання фінансового менеджменту.

На сьогодні метою фінансового менеджменту, яка полягає в досягненні цілей підприємства, є:

- досягнення і підтримання високого рівня конкурентоспроможності підприємства;
- максимізація прибутку акціонерів (власників);
- забезпечення зростання обсягів реалізації продукції;

- максимізація ринкової вартості підприємства;
- забезпечення високих темпів економічного зростання;
- забезпечення високого рівня рентабельності виробничо-господарської діяльності;
- максимізація прибутку підприємства;
- мінімізація витрат тощо.

Про зростання підприємства та підвищення зацікавленості до нього інвесторів свідчать збільшення ринкової вартості його акцій, а отже, ринкової вартості самого підприємства [3, с. 51].

Оскільки конкуренція серед підприємств в останні роки загострюється, ціна помилкових фінансових рішень може призводити до катастрофічних наслідків. Саме тому розширюється часовий горизонт розробки фінансових планів. Фінансові ресурси розглядаються менеджерами не стільки для розрахунку потреб оперативного функціонування, скільки для забезпечення фінансового «здоров'я» та розвитку підприємства в майбутньому. Виходячи з цього можна стверджувати про важливість застосування стратегічного підходу до управління фінансами [1, с. 207].

У проектній діяльності інвестиціями виступають кошти, акції або інші цінні папери, майно, пайові внески, авторські права, ноу-хау, також використовується позиковий капітал, зокрема банківський кредит, тощо

Саме тому формування та реалізацію фінансової та інвестиційної політики слід відносити до основних сфер прийняття управлінських рішень в проектній діяльності, де значна роль відводиться фінансовому менеджменту.

Проект завжди націлений на певну ціль, на результат, на досягнення в певні строки визначених завдань. В підсистемі управління проектом (PM Subsystems) особливої уваги фінансового менеджера потребує управління вартістю (Cost Management) та управління ризиками (Risk Management), оскільки проектна діяльність – це зона підвищеного ризику.

Фінансовий менеджмент має тісні зв'язки із суміжними напрямками управлінської діяльності: операційним управлінням, управлінням інноваціями та інвестиціями, управлінням капіталом тощо. Тобто, ефективне функціонування підприємства неможливе без поєднання цих напрямків, які мають синергетичний ефект.

Список використаних джерел

1. Касич А.О. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного фінансового менеджменту / А.О. Касич, Г.Ю. Чернова // Бізнес Інформ. - №9. – 2016. - С.206-211.
2. Ковальчук Н.О. Антикризовий фінансовий менеджмент як основа управління фінансами вітчизняних підприємств / Н.О. Ковальчук, А.О. Павлюк // Економіка і суспільство. - №3. – 2016. – С. 203-208.
3. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент / А.М. Поддєрьогін, Я.І. Невмержицький. – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с.

Щебликіна І.О.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Запорізького національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Щебликіна З.В.

*ст. викладач кафедри економіки, управління та адміністрування
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького
м. Мелітополь, Україна*

УПРАВЛІННЯ ВИБОРОМ НАПРЯМКІВ І ВАРІАНТІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У наш час нововведення охоплюють усі сфери людської діяльності, радикально впливають на процес господарювання, змінюють соціально-економічні відносини в суспільстві. Неперервні і постійні інновації стають необхідною та природною формою існування будь-якої фірми, забезпечують їй конкурентоспроможність і виживання на ринку.

Для того, щоб обрати певний напрямок інноваційного розвитку, менеджерам підприємства необхідно визначити та оцінити силу впливу факторів успіху інноваційного розвитку. До основних факторів впливу на інноваційний розвиток підприємства відносять:

- Узгодження цілей інноваційного розвитку підприємства і цілей розвитку зовнішнього середовища;
- узгодження ресурсних потреб та інноваційних можливостей підприємства;